

Sygn. akt II KK 260/11

P O S T A N O W I E N I E

Dnia 25 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący)

SSN Jacek Sobczak (sprawozdawca)

SSA del. do SN Andrzej Ryński

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Małgorzaty Wilkosz-Śliwy,

w sprawie **D. P.**

w przedmiocie umorzenia dochodzenia w sprawie o czyn z art. 284 § 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 25 stycznia 2012 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść podejrzanego
od postanowienia Sądu Rejonowego

z dnia 10 maja 2011 r., utrzymującego w mocy postanowienie Prokuratura
Rejonowego

z dnia 11 marca 2011 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu.**

UZASADNIENIE

Pokrzywdzony R. G. złożył w dniu 13 lipca 2009 r. w Komisariacie Policji KMP w Ł. zawiadomienie o popełnionym na jego szkodę przez D. P. przestępstwie przywłaszczenia powierzonego mienia w postaci naczepy samochodowej. W sprawie tej wszczęto dochodzenie, które, na mocy postanowienia Prokuratora Prokuratury Rejonowej z dnia 17 listopada 2009 r., zostało umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego.

W wyniku zażalenia złożonego przez pokrzywdzonego R. G., Sąd Rejonowy, postanowieniem z dnia 23 lutego 2010 r., uchylił zaskarżone orzeczenie i wskazał na potrzebę kontynuowania dochodzenia.

W toku kontynuowanego – po uchyleniu przez sąd postanowienia z dnia 17 listopada 2009 r. – dochodzenia, w dniu 8 lutego 2011 roku, przedstawiono D. P. zarzut popełnienia czynu z art. 284 § 2 k.k., polegającego na tym, że, w dniu 25 kwietnia 2009 r., w Ł., przywłaszczył powierzone mu mienie w postaci naczepy KRONE SDP27 nr nadwozia []

o wartości 8000 złotych na szkodę R. G.

Następnie, w dniu 11 marca 2011 r., Prokurator Prokuratury Rejonowej wydał postanowienie sygn. akt [...] o umorzeniu dochodzenia przeciwko D. P. podejrzanemu o czyn z art. 284 § 2 k.k. (opisany wyżej). Jako podstawę rozstrzygnięcia wskazano art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., czyli brak znamion czynu zabronionego.

Postanowienie to zostało doręczone pokrzywdzonemu z pouczeniem zarówno o treści art. 306 k.p.k., jak i art. 330 k.p.k. oraz art. 55 k.p.k. Na to postanowienie złożył zażalenie pokrzywdzony, a prokurator przekazał je wraz z aktami sprawy celem rozpoznania do sądu, wnosząc o nieuwzględnienie złożonego środka odwoławczego i utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia .

Sąd Rejonowy, postanowieniem z dnia 10 maja 2011 r., zażalenia pokrzywdzonego nie uwzględnił i zaskarżone postanowienie o umorzeniu dochodzenia utrzymał w mocy.

Kasację od tego postanowienia wniósł Prokurator Generalny podnosząc, iż wydane zostało ono z rażącą i mającą istotny wpływ na treść tegoż orzeczenia obrazą art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. oraz art. 465 § 2 k.p.k. w zw. z art. 330 § 2 k.p.k. „poprzez merytoryczne rozpoznanie przez sąd zażalenia pokrzywdzonego na postanowienie prokuratora o umorzeniu śledztwa, podczas gdy postanowienie to zostało wydane w trybie art. 330 § 2 k.p.k., a pokrzywdzonemu z uwagi na wcześniejsze wykorzystanie uprawnień przewidzianych w art. 306 § 1 k.p.k., nie przysługiwało prawo do jego zaskarżenia”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna z przyczyn podniesionych w jej uzasadnieniu i podlega uwzględnieniu.

Przychylić się należy do argumentów Prokuratora Generalnego wskazujących, iż doszło w ramach wydawania zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego do rażącego oraz posiadającego istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia naruszenia prawa w postaci obrazu art. 330 § 2 k.p.k.

Przede wszystkim, tak jak podnosi Prokurator Generalny, ponowne postanowienie umarzające postępowanie przygotowawcze (która to sytuacja zachodzi w niniejszym wypadku - w tym względzie niezależnie czy jest to postępowanie *in rem* czy *in personam*) nie podlega już, stosownie do dyspozycji art. 330 § 2 k.p.k., zaskarżeniu do sądu w trybie zażalenia, natomiast otwiera upoważnionej stronie drogę do złożenia subsydiarnego aktu oskarżenia zgodnie

z art. 55 k.p.k. Takie stanowisko, na co słusznie powołuje się Prokurator Generalny, pozostaje ugruntowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego - zob. np. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2008 r., I KZP 39/07 (LEX nr 353343) czy uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2000 r., sygn. akt I KZP 9/00 (LEX 40126).

Stąd też stwierdzić należy, iż zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego wydane zostało z rażącym naruszeniem prawa. Nadto, naruszenie to miało istotny wpływ na treść zapadłego w niniejszej sprawie rozstrzygnięcia, gdyż zamknęło stronie drogę do złożenia subsydiarnego aktu oskarżenia z uwagi na mylne przyjęcie zażalenia strony do rozpoznania i zasugerowanie jej, tym samym, odmiennej od kodeksowej drogi zaskarżenia przy, jednoczesnym, prekluzyjnym charakterze miesięcznego terminu do złożenia subsydiarnego aktu oskarżenia określonym w art. 55 § 1 k.p.k.

W związku z powyższym należało uchylić zaskarżone orzeczenie, co pozwala na rozważenie czy pokrzywdzony może skorzystać mimo upływu czasu z uprawnienia określonego w art. 55 § 1 k.p.k. Na marginesie wypada zauważyć, możliwość skorzystania przez Prokuratora Generalnego z uprawnień o jakich mowa w art. 328 § 1 k.p.k. jest ograniczona przez treść art. 328 § 2 k.p.k.